

Na temelju članka 99. stavak 4. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), članka 6. stavak 1. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04 i članka 2. Naputka o načinu izrade i postupku donošenja tehničkih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 35/06), na prijedlog Komiteta za tehničke propise Bosne i Hercegovine, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donosi

N A R E D B U

O NEAUTOMATSKIM VAGAMA

Članak 1. **(Predmet)**

Naredbom o neautomatskim vagama (u daljnjem tekstu: Naredba) se propisuju mjeriteljski i tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti neautomatske vage (u daljnjem tekstu: vage) koje se stavljaju na tržište i/ili u uporabu, postupci ocjenjivanja usklađenosti, te nadzor nad ispunjavanjem propisanih zahtjeva.

Članak 2. **(Definicije)**

U smislu ove Naredbe primjenjuju se slijedeće definicije:

- a) »vaga« je mjerni instrument koji služi za određivanje mase nekog tijela usljed djelovanja gravitacije na to tijelo. Vaga može služiti i za određivanje drugih veličina, količina, parametara ili karakteristika koje se odnose na masu;
- b) »neautomatska vaga« je vaga koja zahtijeva učešće rukovatelja tijekom vaganja;
- c) »BAS standard« je bosanskohercegovački standard kojim se preuzima harmonizirani europski standard.
- d) „imenovano tijelo za ocjenjivanje usklađenosti“ (u daljnjem tekstu: imenovano tijelo) je tijelo za ocjenjivanje usklađenosti koje imenuje Institut za mjeriteljstvo BiH (u daljnjem tekstu: Institut). Imenovati se mogu certifikacijska tijela, inspeksijska (kontrolna) tijela, laboratoriji ili druga tijela;
- (e) „prijavljeno tijelo“ je imenovano tijelo za ocjenjivanje usklađenosti koje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) prijavljuje Europskoj komisiji za obavljanje postupaka ocjenjivanja usklađenosti i koje je Europska komisija objavila u Službenom glasniku Europske komisije i dodijelila mu odgovarajući identifikacijski broj.

Članak 3. **(Uporaba vaga)**

U smislu odredbi ove Naredbe razlikuju se dvije kategorije uporabe vaga:

a) Prva kategorija uporabe odnosi se na:

- 1) određivanje mase u komercijalnim transakcijama;
- 2) određivanje mase radi obračuna cestarine, carine, poreza, premije, kazne, naknade, odštete ili slične vrste plaćanja;
- 3) određivanje mase radi primjene zakona ili propisa ili davanje stručnog mišljenja tijekom sudskog postupka;
- 4) određivanje mase u medicinskoj praksi odnosno vaganje pacijenata u svrhu pregleda, dijagnoze i liječenja;
- 5) određivanje mase za pripremu lijekova po receptu u ljekarnama i određivanje mase u analizama koje se vrše u medicinskim i farmaceutskim laboratorijima;
- 6) određivanje cijena na temelju mase u svrhu izravne javne prodaje, kao i pripremanja pretpakiranih proizvoda;

b) Druga kategorija uporabe odnosi se na sve druge primjene izuzev onih koje su navedene u točki a) ovog članka.

Članak 4. **(Stavljanje na tržište i u uporabu)**

(1) Vage se mogu staviti na tržište samo ako ispunjavaju zahtjeve iz ove Naredbe.

(2) Vage se smiju staviti u uporabu za namjene iz članka 3. točka a) samo ako ispunjavaju zahtjeve iz ove Naredbe, te ako imaju znak usklađenosti utvrđen u članku 11. ove Naredbe.

Članak 5. **(Temeljni zahtjevi)**

(1) Vage koje se uporabljavaju sukladno članku 3. točka a) moraju ispunjavati temeljne zahtjeve iz Aneksa I. ove Naredbe.

(2) Ako vaga sadrži ili je priključena na uređaje, koji se ne koriste za namjene iz članka 3. točka a), takvi uređaji ne podliježu temeljnim zahtjevima iz Aneksa I. ove Naredbe.

Članak 6. **(Slobodan promet)**

(1) Ne smije se ometati stavljanje na tržište vaga koje ispunjavaju zahtjeve iz ove Naredbe.

(2) Ne smije se ometati stavljanje u uporabu vaga za namjene iz članka 3. točka a) koje ispunjavaju zahtjeve iz ove Naredbe.

Članak 7. (Pretpostavka usklađenosti)

(1) Pretpostavlja se da vage koje su izrađene sukladno bosanskohercegovačkim standardima, kojima se preuzimaju harmonizirani europski standardi (u daljnjem tekstu: BAS standardi), ispunjavaju temeljne zahtjeve iz Aneksa I. ove Naredbe.

(2) Listu standarda iz stavka (1) ovog članka objavljuje Ministarstvo u “Službenom glasniku BiH”.

Članak 8. (Zaštitna klauzula)

(1) Ako mjerodavna inspeksijska tijela Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i entitetske institucije za mjeriteljstvo (u daljnjem tekstu: mjerodavna tijela) utvrde da vaga, koja ima znak usklađenosti iz Aneksa II. točke 2., 3. i 4, ne ispunjava zahtjeve iz ove Naredbe, a u slučaju kada je pravilno postavljena i uporabljava se za predviđenu namjenu, oni poduzimaju sve potrebite mjere i radnje za povlačenje takve vage s tržišta, zabranjuju ili ograničavaju njezino stavljanje na tržište i/ili u uporabu.

(2) Ako vaga koja ne ispunjava zahtjeve iz ove Naredbe nosi znak usklađenosti, mjerodavna tijela poduzimaju potrebite mjere i radnje protiv pravne ili fizičke osobe koja je neutemeljeno postavila znak usklađenosti.

(3) Mjerodavna tijela obavještavaju Agenciju za nadzor nad tržištem BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) i Institut o poduzetim mjerama i radnjama iz stavaka (1) i (2) ovog članka, navodeći razloge za donošenje takvih mjera i posebice da li je neusklađenost posljedica:

a) neispunjavanja osnovnih zahtjeva iz članka 5., kada vaga nije sukladna standardima iz članka 7. (1);

b) nepravilne primjene standarda iz članka 7. (1);

c) nedostataka u standardima iz članka 7. (1) ove Naredbe.

(4) Agencija obavještava Ministarstvo o poduzetim mjerama i radnjama iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

(5) Ministarstvo obavještava države i međunarodne organizacije s kojima je Bosna i Hercegovina zaključila bilateralne i multilateralne ugovore kojima je stvorena obveza obavještavanja o poduzetim mjerama i radnjama iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

Članak 9. (Ocjenjivanje usklađenosti)

(1) Usklađenost vaga s osnovnim zahtjevima iz Aneksa I. ove Naredbe se može potvrditi provođenjem jednog od slijedećih postupaka koje izabere podnositelj zahtjeva:

a) ispitivanje tipa prema Aneksu II. točka 1. kojeg prati: izjava o usklađenosti tipa (garancija kvalitete proizvodnje) iz Aneksa II. točka 2., ili verifikacija iz Aneksa II. točka 3.

b) pojedinačna verifikacija prema Aneksu II. točka 4. ove Naredbe.

(2) Ispitivanje tipa iz stavka (1) točka a) ovog članka nije obvezno za vage koje ne koriste elektroničke uređaje i vage čiji uređaji za mjerenje tereta ne koriste oprugu za uravnoteženje tereta.

(3) Dokumenti i prepiske koji se odnose na postupke iz stavka (1) ovog članka moraju biti na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na jeziku koji je prihvatilo imenovano tijelo.

(4) Ako su vage predmet drugih propisa koji obuhvataju druge aspekte, a koji također predviđaju postavljanje znaka usklađenosti, taj znak pokazuje da se za te vage smatra da ispunjavaju i odredbe tih drugih propisa.

(5) Ako jedan ili više propisa iz stavka (4) ovog članka dopušta proizvođaču da za vrijeme prijelaznog razdoblja bira koja će rješenja primijeniti, znak usklađenosti označava usklađenost samo s propisima koje je primijenio proizvođač. U tom slučaju detalji o primijenjenim propisima, koji su objavljeni u „Službenom glasniku BiH“, moraju biti navedeni u dokumentima, obavijestima ili napucima koje zahtijevaju ti propisi i koji se prilažu uz vage.

Članak 10. (Imenovana tijela)

(1) Direktor Instituta sukladno članku 22. Zakonom o mjeriteljstvu/metrologiji BIH („Službeni glasnik BiH“, br. 19/01), imenuje tijela za ocjenjivanje usklađenosti koja provode postupke iz članka 9. ove Naredbe, zajedno s posebnim zadacima za koja su ta tijela imenovana i o tome obavještava Ministarstvo.

(2) Pri ocjenjivanju tijela iz stavka (1) ovog članka primjenjuju se kriteriji navedeni u Aneksu V. ove Naredbe.

(3) Za tijela koja ispunjavaju kriterije za ocjenjivanje navedena u odgovarajućim BAS standardima pretpostavlja se da ispunjavaju kriterije utvrđene u Aneksu V. ove Naredbe.

(4) Ministarstvo dodjeljuje identifikacijske brojeve imenovanim tijelima iz stavka (1) ovog članka i objavljuje listu imenovanih tijela u „Službenom glasniku BiH“.

(5) Direktor Instituta stavlja van snage rješenje o imenovanju ukoliko utvrdi da tijelo više ne ispunjava kriterije iz Aneksa V. ove Naredbe. Obavijest o povlačenju imenovanja tijela dostavlja Ministarstvu, koje ga objavljuje u „Službenom glasniku BiH“.

Članak 11. (Znak usklađenosti)

(1) Znak usklađenosti i obvezni dodatni podaci propisani u Aneksu IV. točka 1. ove Naredbe, postavljaju se u jasno vidljivom, čitljivom i neizbrisivom obliku na vage za koje je utvrđena usklađenost.

(2) Natpisi propisani u Aneksu IV. točka 2. ove Naredbe se postavljaju u jasno vidljivom, čitljivom

i neizbrisivom obliku na sve ostale vage.

(3) Zabranjuje se postavljanje oznaka na vage koje mogu obmanuti treće osobe glede značenja i oblika znaka usklađenosti.

(4) Dozvoljeno je postavljanje drugih oznaka na vage, pod uvjetom da se time ne smanjuje vidljivost i čitljivost znaka usklađenosti.

Članak 12. (Mjere i radnje mjerodavnih tijela)

Ne dovodeći u pitanje članak 8. ove Naredbe:

- (a) ako mjerodavna tijela utvrde da je znak usklađenosti nepropisno postavljen, proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik sa sjedištem u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: ovlašteni zastupnik) su obvezni da usklade vagu s odredbama koje se odnose na znak usklađenosti i postupe po nalogu mjerodavnog tijela.
- (b) ako proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik ne postupi sukladno točki a) ovog članka, mjerodavno tijelo mora poduzeti sve odgovarajuće mjere i radnje da ograniči ili zabrani stavljanje na tržište vage ili osigura njeno povlačenje s tržišta sukladno postupcima navedenim u članku 8. ove Naredbe.

Članak 13. (Oznaka ograničavanja uporabe uređaja)

- (1) Ako vaga, koja se upotrebljava sukladno članku 3. točka a) ove Naredbe, uključuje ili je povezana s uređajima koji nisu predmet ocjenjivanja usklađenosti iz članka 9. ove Naredbe, svaki od tih uređaja mora imati oznaku koja ograničava njenu uporabu.
- (2) Oznaka iz stavka 1. ovog članka se sastoji od velikog slova »M« otiskanog u crnoj boji na crvenoj četvrtastoj pozadini veličine najmanje 25 mm x 25 mm, sa dvije ukrižane dijagonale koje čine križ. Takva oznaka se mora postaviti na uređaje u jasno vidljivom i neizbrisivom obliku.

Članak 14. (Kontinuirano ispunjavanje zahtjeva)

Vage, koje imaju znak usklađenosti sukladno zahtjevima ove Naredbe, moraju i dalje ispunjavati te zahtjeve tijekom uporabe.

Članak 15. (Pravna zaštita)

Svaka odluka donesena sukladno ovoj Naredbi, kojom se zabranjuje ili ograničava stavljanje na tržište i/ili u uporabu vaga ili se povlači s tržišta vaga, mora biti obrazložena i sadržavati pouku o pravnim lijekovima sukladno važećim propisima Bosne i Hercegovine.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 16. (Prestanak primjene ranijih propisa)

(1) Danom početka primjene ove Naredbe prestaje se primjenjivati Pravilnik o metrološkim uvjetima za mjerila mase – vage sa neautomatskim funkcioniranjem klase točnosti I, II, III, IIII („Službeni list SFRJ“, br. 4/1987).

(2) Vage koje imaju odobrenje tipa mjerila smiju se stavljati u uporabu do isteka važenja Certifikata o odobrenju tipa mjerila.

Članak 17. (Ovlaštenja za certificiranje i ispitivanje)

(1) Ovlaštenja za certificiranja i ispitivanja, izdana na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ove Naredbe, ostaju na snazi do objave u «Službenom glasniku BiH» liste imenovanih tijela prema odredbama ove Naredbe, a najkasnije do početka primjene ove Naredbe.

(2) Nadzor nad radom tijela iz stavka (1) ovog članka provodi Institut.

(3) Dokumenti o usklađenosti i oznake usklađenosti izdani u inozemstvu važe u Bosni i Hercegovini ako ispunjavaju odredbe članka 13. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti.

Članak 18. (Primjena znaka usklađenosti)

(1) Do pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, kao znak usklađenosti koristi se “C” znak usklađenosti, oblika i proporcija propisanih u Aneksu VI. ove Naredbe.

(2) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, kao znak usklađenosti koristi se europski znak usklađenosti “CE”, oblika i proporcija propisanih u Aneksu VI. a. ove Naredbe.

(3) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, u ovoj Naredbi i odgovarajućim Aneksima se umjesto “izjava o usklađenosti” koristi “EZ izjava o usklađenosti”, umjesto “ispitivanje tipa” koristi “EZ ispitivanje tipa”, umjesto «nadzor» koristi «EZ nadzor» umjesto «verifikacija» koristi «EZ verifikacija», umjesto «pojedinačna verifikacija» koristi «EZ pojedinačna verifikacija», umjesto «certifikat o odobrenju tipa» koristi «EZ certifikat o odobrenju tipa».

4) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, ocjenjivanje usklađenosti mogu izvršavati samo imenovana tijela koja su prijavljena Europskoj komisiji sukladno posebnom propisu. Na temelju toga, u ovoj Naredbi i odgovarajućim aneksima se umjesto „imenovano tijelo“ koristi „prijavljeno tijelo“.

Članak 19.
(Aneksi)

Sastavni dio ove Naredbe su Aneksi I., II., III., IV., V., VI. i VI. a.

Članak 20.
(Stupanje na snagu)

Ova Naredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Službenom glasniku BiH», a primjenjuje se po isteku dvije godine od dana stupanja na snagu ove Naredbe.

Broj: 05-2-06-1661/11

09.06. 2011. godine

Sarajevo

M i n i s t a r

Mladen Zirojević

ANEKS I.

OSNOVNI ZAHTJEVI

Uporabljena je terminologija Međunarodne organizacije za zakonsko mjeriteljstvo (Organisation Internationale de Metrologie Legale).

Preliminarna razmatranja

Ako vaga uključuje ili je povezana s više od jednog pokaznog uređaja ili uređaja za tiskanje, koji se koriste za namjene iz članka 3. točka a) ove Naredbe, ti uređaji koji ponavljaju rezultate operacija vaganja i koji ne mogu utjecati na ispravan rad vage ne potpadaju pod osnovne zahtjeve ako rezultate vaganja ispravno i neizbrisivo tiska ili bilježi dio vage koji ispunjava osnovne zahtjeve, te ako su rezultati dostupni objema stranama kojih se mjerenje tiče. Međutim, ako se radi o vagama koje se koriste za izravnu javnu prodaju, pokazni uređaj ili uređaj za tiskanje za prodavača i za kupca moraju ispunjavati osnovne zahtjeve.

MJERITELJSKI ZAHTJEVI

1. Jedinice za masu

Korištene jedinice za masu su mjerne jedinice sukladno Zakonu o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine (»Službeni glasnik BiH«, broj 19/01).

Kako bi ovaj uvjet bio ispunjen, dozvoljene su sljedeće jedinice:

- SI jedinice : kilogram, mikrogram, miligram, gram, tona,
- druge ne-SI jedinice: metrički karat, za vaganje dragog kamenja.

2. Klase točnosti

2.1. Definirane su sljedeće klase točnosti:

- I posebna
- II visoka
- III srednja
- III obična

Detaljni opis ovih klasa točnosti je dat u tabeli 1.

TABELA 1.

Klase točnosti				
Klasa	Vrijednost ispitnog podioka skale (e)	Najmanja sposobnost vaganja (Min)	Broj ispitnih podioka skale $n=Max/e$	
		najmanja vrijednost	najmanja vrijednost	najveća vrijednost
I	$0,001 \text{ g} \leq e$	100 e	50 000	--
II	$0,001 \text{ g} \leq e \leq 0,05 \text{ g}$	20 e	100	100 000
	$0,1 \text{ g} \leq e$			
III	$0,1 \text{ g} \leq e \leq 2\text{g}$	50 e	5 000	100 000
	$5 \text{ g} \leq e$	20 e	100	10 000
	$5 \text{ g} \leq e$	20 e	500	10 000
III		10 e	100	1 000

Za vage klase točnosti II i III se za određivanje prijevoznih tarifa najmanja sposobnost vaganja smanjuje na 5e.

2.2. Vrijednosti podioka skale

2.2.1 Stvarna vrijednost podioka (d) i vrijednost ispitnog podioka (e) moraju biti u obliku:

1×10^k , 2×10^k , ili 5×10^k jedinica za masu,

pri čemu je k bilo koji cijeli broj ili ništica.

2.2.2 Za sve vage osim onih s pomoćnim pokaznim uređajem:

$$d = e$$

2.2.3 Za vage s pomoćnim pokaznim uređajima važe slijedeći uvjeti:

$$e = 1 \times 10^k \text{ g}$$

$$d < e \leq 10 d$$

osim za vage klase točnosti I sa $d < 10^{-4} \text{ g}$, za koje je $e = 10^{-3} \text{ g}$.

3. Klasifikacija

3.1. Vage s jednim područjem vaganja

Vage opremljene pomoćnim pokaznim uređajima se svrstavaju u klasu točnosti I ili II

TABELA 2.**Vage s više vrijednosti podioka skale** $i = 1, 2, \dots, r,$ $i =$ broj parcijalnih područja vaganja, $r =$ ukupni broj parcijalnih područja vaganja.

Klasa	Vrijednost ispitnog podioka skale (e)	Najmanja sposobnost vaganja (Min)	Broj ispitnih podioka skale	
		najmanja vrijednost	najmanja vrijednost ⁽¹⁾ $n = \frac{Max_i}{e_{(i+1)}}$	najveća vrijednost $n = \frac{Max_i}{e_i}$
I	$0,001 \text{ g} < e_i$	$100 e_1$	50 000	--
II	$0,001 \text{ g} \leq e_i \leq 0,05$	$20 e_1$	5 000	100 000
	$0,1 \text{ g} \leq e_i$	$50 e_1$	5 000	100 000
III	$0,1 \text{ g} \leq e_i$	$20 e_1$	500	10 000
IIII	$5 \text{ g} \leq e_i$	$10 e_1$	50	1 000

⁽¹⁾ Za $i = r$ važi odgovarajući stubac iz tabele 1, s tim da je e zamijenjeno sa e_r .

4. Točnost

- 4.1. Kod primjene postupaka navedenih u članku 9. ove Naredbe, greška u pokazivanju ne smije prekoračiti najveću dozvoljenu grešku pokazivanja kako je navedeno u tabeli 3. Kod digitalnog pokazivanja, greška pokazivanja se mora korigirati za grešku zbog zaokruživanja.

Najveće dozvoljene greške važe za neto i za tara vrijednosti za sve moguće terete, isključujući unaprijed postavljene vrijednosti tare.

TABELA 3.

Najveće dozvoljene greške

Opterećenje				Najveća dozvoljena greška
Klasa točnosti I	Klasa točnosti II	Klasa točnosti III	Klasa točnosti IIII	
$0 \leq m \leq 50\,000\text{ e}$	$0 \leq m \leq 5\,000\text{ e}$	$0 \leq m \leq 500\text{ e}$	$0 \leq m \leq 50\text{ e}$	$\pm 0,5\text{ e}$
$50\,000\text{ e} < m \leq 200\,000\text{ e}$	$5\,000\text{ e} < m \leq 20\,000\text{ e}$	$500\text{ e} < m \leq 2\,000\text{ e}$	$50\text{ e} \leq m \leq 200\text{ e}$	$\pm 1,0\text{ e}$
$200\,000\text{ e} < m$	$20\,000\text{ e} < m \leq 100\,000\text{ e}$	$2\,000\text{ e} < m \leq 10\,000\text{ e}$	$200\text{ e} < m \leq 1\,000\text{ e}$	$\pm 1,5\text{ e}$

4.2. Najveće dozvoljene greške pri uporabi su dva puta veće od najvećih dozvoljenih grešaka utvrđenih u poglavlju 4.1.

5. Rezultati vaganja jednom vagom moraju biti ponovljivi, kao i obnovljivi ako se koriste drugi uređaji za pokazivanje i druge metode uravnoteživanja.

Rezultati vaganja moraju biti u dovoljnoj mjeri neosjetljivi na promjene položaja tereta na prijemniku tereta.

6. Vaga mora reagirati na male promjene u opterećenju.

7. Količine i vrijeme koje utječu na vaganje

7.1. Vage klase točnosti II, III i IIII, pri uporabi u nagnutom položaju, moraju biti dovoljno neosjetljive na stupanj nagnutosti, koji bi se mogao pojaviti u normalnim uvjetima postavljanja.

7.2. Vage moraju ispunjavati mjeriteljske zahtjeve unutar temperaturnog područja koje je specificirao proizvođač. Raspon tog područja mora biti jednak najmanje:

5 °C za vage klase točnosti I,

15 °C za vage klase točnosti II,

30 °C za vage klase točnosti III ili IIII.

Ako proizvođač nije precizirao temperaturno područje, primjenjuje se područje od -10 °C do + 40 °C.

7.3. Vage koje se napajaju iz mrežnog izvora električnog napajanja moraju zadovoljiti mjeriteljske zahtjeve u uvjetima kod kojih je napajanje unutar granica normalnih promjena.

Vage koje rade s baterijskim napajanjem moraju pokazati kada je napon pao ispod najniže zahtijevane vrijednosti i moraju pod tim okolnostima nastaviti ispravno raditi ili automatski prekinuti rad.

- 7.4. Elektroničke vage, osim onih iz klase točnosti I i II, ukoliko je e manji od 1 g, moraju ispunjavati mjeriteljske zahtjeve u uvjetima visoke relativne vlažnosti na gornjoj granici njihovog temperaturnog područja.
- 7.5. Dugotrajno opterećenje na vage klase točnosti II, III ili IIII mora imati zanemariv utjecaj na pokazivanje pri opterećenju ili na pokazivanje ništice, odmah nakon uklanjanja tereta,
- 7.6. U ostalim uvjetima vage moraju nastaviti ispravno raditi ili automatski prekinuti rad.

PROJEKTIRANJE I IZRADA

8. Opći zahtjevi

- 8.1. Projektiranje i izrada vaga mora biti takva da vage sačuvaju svoja mjeriteljske osobitosti, ukoliko se pravilno koriste i postave, te ako se koriste u okruženju za koje su namijenjene. Vrijednost mase mora biti pokazana.
- 8.2. Ako su izložene smetnjama, elektroničke vage ne smiju pokazivati utjecaj značajnijih neispravnosti, ili ih moraju automatski otkriti i pokazati.

Nakon što automatski otkriju značajniju neispravnost, elektroničke vage moraju dati vizualno ili zvučno upozorenje koje mora trajati sve dok korisnik ne poduzme korektivne mjere ili neispravnost ne nestane.

- 8.3. Zahtjevi iz točaka 8.1. i 8.2. moraju biti trajno ispunjeni tijekom normalnog razdoblja koji je predviđen za namjenu takvih vaga.

Digitalni elektronički uređaji moraju stalno provoditi odgovarajući nadzor ispravnog odvijanja procesa mjerenja, uređaj za pokazivanje, kao i cjelokupnog postupka spremanja i prijenosa podataka.

Nakon što automatski otkriju značajniju grešku izdržljivosti, elektroničke vage moraju dati vizualno ili zvučno upozorenje koje mora trajati sve dok korisnik ne poduzme mjere ispravljanja ili greška ne nestane.

- 8.4. Ako se na elektroničku vagu priključi vanjska oprema pomoću odgovarajuće veze, to ne smije nepovoljno utjecati na mjeriteljska svojstva vage.
- 8.5. Vage ne smiju posjedovati karakteristike koje bi mogle olakšati zlouporabu, a mogućnosti za nenamjerno pogrešno korištenje moraju biti svedene na najmanju mjeru. Sastavni dijelovi koje korisnik ne smije odvajati ili im namješteni parametre moraju biti osigurani protiv takvih zahvata.
- 8.6. Vage moraju biti izrađene tako da omogućavaju lako obavljanje propisanih mjera nadzora navedenih u ovoj Naredbi.

9. Pokazivanje rezultata vaganja i ostalih vrijednosti vaganja

Pokazivanje rezultata vaganja i ostalih vrijednosti vaganja mora biti točno, jasno i nedvosmisleno, a uređaj za pokazivanje mora omogućavati lako očitavanje

pokazivanja u uobičajenim uvjetima uporabe.

Nazivi i znakovi jedinica na koje se upućuje u točki 1. ovog Aneksa moraju biti sukladni Zakonu o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine, uz dodatak znaka za metrički karat, čiji znak mora biti 'ct'.

Pokazivanje mora biti onemogućeno za vrijednosti iznad najveće sposobnosti vaganja (Max), povećane za 9e.

Pomoćni uređaj za pokazivanje dozvoljen je samo udesno od decimalnog zareza. Pomoćni uređaj za pokazivanje točnije procjene vrijednosti dijela podioka se smije koristiti samo privremeno, a tiskanje tijekom njegovog rada mora biti zabranjeno.

Sekundarna pokazivanja se mogu pokazivati uz uvjet da zabunom ne mogu biti zamijenjena za primarna.

10. Tiskanje rezultata vaganja i ostalih vrijednosti vaganja

Tiskani rezultati moraju biti ispravni, jasno prepoznatljivi i nedvosmisleni. Ispis mora biti jasan, čitak, neizbrisiv i trajan.

11. Nivelacija

Po potrebi, vage moraju biti opremljene uređajem za nivelaciju i pokazivačem vodoravnosti, dovoljno osjetljivim da omogućava odgovarajuće postavljanje.

12. Namještanje ništice

Vage mogu biti opremljene uređajima za namještanje ništice. Djelovanje tih uređaja mora rezultirati točnim namještanjem ništice i ne smije uzrokovati netočne rezultate mjerenja.

13. Uređaji za taru i uređaji za predodređivanje tare

Vage mogu imati jedan ili više uređaja za taru i uređaj za predodređivanje tare. Rad uređaja za taru mora rezultirati točnim namještanjem ništice i mora osigurati ispravno neto vaganje. Rad uređaja za predodređivanje tare mora osigurati ispravno određivanje izračunate neto vrijednosti.

14. Vage za izravnu javnu prodaju s najvećom sposobnošću vaganja ne većom od 100 kg: dodatni zahtjevi

Vage namijenjene za izravnu javnu prodaju moraju pokazivati sve bitne podatke o vaganju, a ako se radi o vagama koje pokazuju i iznos za plaćanje, one moraju kupcu jasno pokazivati iznos za plaćanje proizvoda koji kupuje.

Prikazani iznos za plaćanje mora biti točan.

Vage koje izračunavaju iznos za plaćanje moraju pokazivati bitne podatke dovoljno dugo da ih kupac može pravilno pročitati.

Vage koje izračunavaju iznos mogu vršiti i druge radnje osim vaganja pojedinačnih artikala i izračunavanja pojedinačnih cijena, samo ako se svi pokazani podaci,

povezani sa svim transakcijama, otiskaju jasno, nedvosmisleno i ako su prikladno poredani na kartici ili naljepnici za kupca.

Vage ne smiju imati svojstva koja mogu izravno ili neizravno prouzrokovati prikazivanje podataka, čije tumačenje nije jednostavno ili nije jasno.

Vage moraju štiti kupce od neispravnih transakcija prilikom prodaje, izazvanih njihovim neispravnim radom.

Pomoćni uređaji za pokazivanje i dodatni uređaji za pokazivanje nisu dozvoljeni.

Dodatni uređaji su dozvoljeni samo ako ne mogu dovesti do zlouporabe.

Vage slične onima koje se uobičajeno koriste za izravnu javnu prodaju, a ne ispunjavaju zahtjeve iz ove točke, moraju blizu uređaja za pokazivanje imati neizbrisivu oznaku: »Ne smije se koristiti za izravnu javnu prodaju«.

15. Vage koje ispisuju naljepnice s iznosom za plaćanje

Vage koje ispisuju naljepnice s iznosom za plaćanje moraju ispunjavati zahtjeve koji važe za vage koje pokazuju iznos za plaćanje namijenjene izravnoj javnoj prodaji, onoliko koliko je to primjenjivo na vagu. Tiskanje (ispisivanje) naljepnice s iznosom za plaćanje mora biti onemogućeno ispod najmanje sposobnosti vaganja.

ANEKS II.

POSTUPCI OCJENE USKLAĐENOSTI

1. Ispitivanje tipa

- 1.1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da vaga, uzorak planirane proizvodne serije, ispunjava zahtjeve ove Naredbe.
- 1.2. Zahtjev za ispitivanje tipa proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik podnose samo kod jednog imenovanog tijela.

Zahtjev sadržava:

- naziv i adresu proizvođača i, ako je zahtjev podnio ovlaštenu zastupnik, i njegovo ime i adresu,
- pisanu izjavu da zahtjev nije podnesen ni kod jednog drugog imenovanog tijela,
- projektnu dokumentaciju kako je navedeno u Aneksu III.

Podnositelj zahtjeva mora staviti imenovanom tijelu na raspolaganje vagu - reprezentativni primjerak planirane proizvodnje, u daljnjem tekstu 'tip'.

1.3. Imenovano tijelo mora:

- 1.3.1. pregledati projektnu dokumentaciju i utvrditi da je navedeni tip proizveden sukladno toj dokumentaciji;
- 1.3.2. dogovoriti se s podnositeljem zahtjeva o mjestu gdje se pregledi i/ili ispitivanja provode;
- 1.3.3. izvršiti ili naložiti izvršavanje odgovarajućih pregleda i/ili ispitivanja kako bi se utvrdilo da li rješenja koja je usvojio proizvođač ispunjavaju osnovne zahtjeve kada nisu primijenjeni standardi navedeni u članku 7. ove Naredbe;
- 1.3.4. izvršiti ili naložiti izvršavanje odgovarajućih pregleda i/ili ispitivanja kako bi se utvrdilo da li su na odgovarajući način primijenjeni standardi, koje je proizvođač odabrao, čime se utvrđuje usklađenost s osnovnim zahtjevima.

- 1.4. Ako tip ispunjava odredbe ove Naredbe, imenovano tijelo izdaje certifikat o odobrenju tipa podnositelju zahtjeva. Certifikat sadrži zaključke ispitivanja, uvjete (ako ih ima) u kojima ona vrijedi, podatke neophodne za identifikaciju odobrene vage i, ako je potrebno, opis njezinog načina rada. Svi relevantni tehnički elementi, kao što su crteži i skice, moraju biti priloženi certifikatu o odobrenju tipa.

Rok važenja certifikata je 10 godina od dana izdavanja, a može se obnavljati za naredna razdoblja od po deset godina.

Ukoliko dođe do bitnih promjena u projektiranju odobrene vage, koje su na primjer posljedica primjene novih tehnologija, važnost certifikata se može ograničiti na dvije godine i produžiti za još tri godine.

1.5. Svako imenovano tijelo mora periodično dostavljati Ministarstvu i Institutu za mjeriteljstvo spisak:

- primljenih zahtjeva za ispitivanje tipa,
- izdanih certifikata o odobrenju tipa,
- odbijenih zahtjeva za certifikate o odobrenju tipa,
- dodataka i amandmana koji se odnose na dokumente koji su već izdani.

Osim toga, svako imenovano tijelo mora odmah obavijestiti Ministarstvo i Institut o povlačenju certifikata o odobrenju tipa.

Institut mora te informacije učiniti dostupnim ostalim imenovanim tijelima i entitetskim institucijama za mjeriteljstvo/metrologiju.

1.6. Ostala imenovana tijela mogu dobiti preslik certifikata zajedno s aneksima

1.7. Podnositelj zahtjeva mora obavještavati imenovano tijelo koje je izdalo certifikat o odobrenju tipa o svakoj promjeni već odobrenog tipa.

Promjene već odobrenog tipa mora dodatno odobriti ono imenovano tijelo koje je izdalo potvrdu o odobrenju tipa, ako takve promjene utječu na usklađenost s osnovnim zahtjevima ove Naredbe ili s propisanim uvjetima za uporabu te vage. Ovo odobrenje se daje u obliku dodatka originalnom certifikatu o odobrenju tipa.

2. Izjava o usklađenosti tipa (garancija kvalitete proizvodnje)

2.1. Izjava o usklađenosti tipa (garancija kvalitete proizvodnje) je postupak kojim proizvođač, koji ispunjava obveze iz točke 2.2., izjavljuje da su predmetne vage, usklađene s tipom opisanom u certifikatu o odobrenju tipa, te da ispunjavaju zahtjeve ove Naredbe.

Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik mora na svaku vagu staviti znak usklađenosti i natpise propisane u Aneksu IV. i sastaviti pismenu izjavu o usklađenosti.

Uz znak usklađenosti mora se nalaziti identifikacijski broj imenovanog tijela koje je odgovorno za nadzor naveden u točki 2.4.

2.2. Proizvođač mora imati sustav kvalitete proveden na odgovarajući način kako je navedeno u točki 2.3., koji je predmet nadzora sukladno točki 2.4.

2.3. Sustav kvalitete

2.3.1. Proizvođač podnosi zahtjev za odobrenje sustava kvalitete imenovanom certifikacijskom tijelu.

Zahtjev sadrži:

- izjavu da će provoditi obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava kvalitete,
- izjavu da će održavati odobreni sustav kvalitete, kako bi se osigurala njegova stalna prikladnost i djelotvornost.

Proizvođač mora imenovanom certifikacijskom tijelu staviti na raspolaganje sve važne podatke, posebice dokumentaciju o sustavu kvalitete i projektnu dokumentaciju predmetne vage.

- 2.3.2. Sustav kvalitete osigurava usklađenost vaga s tipom opisanim u certifikatu o odobrenju tipa i sa zahtjevima ove Naredbe.

Svi elementi, zahtjevi i odredbe koje je usvojio proizvođač moraju biti dokumentirani na sistematski i uredan način u formi pisanih pravila, postupaka i naputaka. Ova dokumentacija o sustavu kvalitete mora omogućavati pravilno razumijevanje programa kvalitete, planova, priručnika i zapisnika.

Dokumentacija mora sadržavati odgovarajući opis:

- ciljeva kvalitete i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti rukovodstva glede kvalitete proizvoda,
- procesa proizvodnje, osiguranja kvalitete i tehnika kontrole kvalitete, te sistematskih mjera koje će biti korištene,
- pregleda i ispitivanja koji će se vršiti prije, za vrijeme i poslije proizvodnje, te učestalosti s kojom će se oni vršiti,
- načina za praćenje postizanja tražene kvalitete i djelotvornog korištenja sustava kvalitete.

- 2.3.3. Imenovano certifikacijsko tijelo mora pregledati i ocijeniti sustav kvalitete kako bi utvrdilo ispunjava li sustav kvalitete zahtjeve navedene u točki 2.3.2. Tijelo mora pretpostaviti usklađenost s tim zahtjevima ukoliko se radi o sustavima kvalitete koji primjenjuju odgovarajući BAS standard.

Tijelo mora svoju odluku dostaviti proizvođaču i o tome obavijestiti i ostala imenovana tijela. Obavijest proizvođaču mora sadržavati zaključke ispitivanja i, u slučaju odbijanja, razloge za takvu odluku.

- 2.3.4. Proizvođač ili njegov ovlašten zastupnik moraju obavještavati imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav kvalitete, o svakom usavršavanju sustava kvalitete povezanom s promjenama unijetim, na primjer, novim tehnologijama i novim konceptima kvalitete.

- 2.3.5. Svako imenovano tijelo koje povuče odobrenje nekog sustava kvalitete mora o tome obavijestiti ostala imenovana tijela.

2.4. Nadzor

2.4.1. Svrha nadzora je da se osigura da proizvođač ispunjava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava kvalitete.

2.4.2. Proizvođač mora dozvoliti imenovanom tijelu u svrhu inspekcije pristup mjestima proizvodnje, inspekcije, ispitivanja i skladištenja i pružiti mu sve potrebite informacije, a posebice:

- dokumentaciju o sustavu kvalitete,
- projektnu dokumentaciju,
- zapisnike o kvaliteti, na primjer izvješća o inspekciji i ispitivanjima i podatke o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja itd.

Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere kako bi osiguralo da proizvođač održava i primjenjuje sustav kvalitete; ono mora dostaviti proizvođaču izvješće o provjeri.

Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete proizvođaču. Tijekom takvih posjeta, imenovano tijelo može vršiti potpune ili djelomične provjere. Ono mora dostaviti proizvođaču izvješće o posjeti i, ako je potrebno, izvješće o provjeri.

2.4.3. Imenovano tijelo mora osigurati da proizvođač održava i primjenjuje odobreni sustav kvalitete.

3. Verifikacija

3.1 Verifikacija je postupak kojim proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik osigurava i izjavljuje da su vage koje su provjerene sukladne točki 3.3., kada je to potrebno, usklađene s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa, te da ispunjavaju zahtjeve ove Naredbe.

3.2 Proizvođač je dužan poduzeti sve potrebite mjere kako bi proces proizvodnje osiguravao usklađenost vaga, kada je to potrebno, s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa, te da ispunjavaju zahtjeve iz ove Naredbe. Proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik mora na svaku vagu postaviti znak usklađenosti i sastaviti pismenu izjavu o usklađenosti.

3.3 Imenovano tijelo izvodi odgovarajuće preglede i ispitivanja kako bi provjerilo usklađenost proizvoda sa zahtjevima iz ove Naredbe vršeći preglede i ispitivanje svake vage, kao što je navedeno u točki 3.5.

3.4 Za vage koje ne podliježu odobravanju tipa, dokumentacija u svezi s projektiranjem vage, kako je navedeno u Aneksu III., mora biti na raspolaganju imenovanom tijelu na njegov zahtjev.

- 3.5 Verifikacija provjerom i ispitivanjem svake vage.
- 3.5.1 Sve vage se moraju pojedinačno pregledati i ispitati sukladno zahtjevima relevantnih standarda iz članka 7. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, kako bi se potvrdila njihova usklađenost, kada je to potrebno, s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa, te sa zahtjevima ove Naredbe.
- 3.5.2 Imenovano tijelo je dužno postaviti ili naložiti postavljanje svog identifikacijskog broja na svaku vagu čija je usklađenost sa zahtjevima utvrđena i izraditi certifikat o usklađenosti u svezi s provedenim ispitivanjima.
- 3.5.3 Proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik je dužan na zahtjev dostaviti certifikat o usklađenosti, izdan od imenovanog tijela.

4. Pojedinačna verifikacija

- 4.1 Pojedinačna verifikacija je postupak kojim proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik osigurava i izjavljuje da vaga, projektirana za određenu namjenu, za koju je izdan certifikat navedena u točki 4.2., ispunjava zahtjeve ove Naredbe. Proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik mora na tu vagu postaviti znak usklađenosti i izraditi izjavu o usklađenosti.
- 4.2 Imenovano tijelo je dužno pregledati vagu i izvesti odgovarajuća ispitivanja, kako je to utvrđeno u odgovarajućim standardima navedenim u članku 7., ili ekvivalentna ispitivanja, kako bi se osigurala njena usklađenost s relevantnim zahtjevima ove Naredbe.
- Imenovano tijelo je dužno postaviti ili naložiti postavljanje svog identifikacijskog broja na vagu čija je usklađenost sa zahtjevima utvrđena i dužno je izraditi certifikat o usklađenosti u svezi s provedenim ispitivanjima.
- 4.3 Svrha tehničke dokumentacije u svezi s projektiranjem vage, kako je navedeno u Aneksu III., je da omogući ocjenjivanje usklađenosti sa zahtjevima iz ove Naredbe i razumijevanje projektiranja, proizvodnje i rukovanja vagonom. Tehnička dokumentacija mora biti dostupna imenovanom tijelu.
- 4.4 Proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik je dužan na zahtjev dostaviti certifikat o usklađenosti izdan od imenovanog tijela.

5. Zajedničke odredbe

- 5.1 Izjava o usklađenosti s tipom (garancija kvalitete proizvodnje), verifikacija i pojedinačna verifikacija može se izvesti u pogonima proizvođača ili na bilo kojem drugom mjestu ukoliko prijevoz do mjesta korištenja ne zahtijeva rasklapanje vage, ako puštanje u uporabu na mjestu korištenja ne zahtijeva sklapanje vage ili neki drugi zahvat tehničke ugradnje koji bi mogao utjecati na radne osobitosti vage, te ako se vrijednost gravitacije na mjestu puštanja u uporabu uzme u obzir ili ako je rad vage neosjetljiv na promjene gravitacije. U svim ostalim slučajevima, ovi postupci se izvode na mjestu uporabe vage.

- 5.2 Ako su radne osobitosti vage osjetljive na promjene gravitacije, postupci navedeni u točki 5.1. mogu se provesti u dvije faze, pri čemu druga faza mora obuhvatati sve preglede i ispitivanja čiji ishod ovisi o gravitaciji, a prva faza sve ostale preglede i ispitivanja. Druga faza se izvodi na mjestu uporabe vage. Ako je neka država članica na svojem teritoriju uspostavila gravitacijske zone, izraz »na mjestu uporabe vage« se može tumačiti kao »u gravitacijskoj zoni uporabe vage«.
- 5.3.1 Ukoliko je proizvođač za jedan od postupaka navedenih u točki 5.1. odabrao provođenje u dvije faze, te ako će te dvije faze provoditi različite strane, vaga koja je bila podvrgnuta prvoj fazi postupka mora nositi identifikacijski broj imenovanog tijela uključenog u tu fazu.
- 5.3.2 Strana koja je provela prvu fazu postupka mora za svaku od vaga izdati certifikat koji sadrži podatke potrebite za identifikaciju te vage, precizirajući obavljene preglede i ispitivanja.
- Strana koja provodi drugu fazu mora provesti one preglede i ispitivanja koja još nisu obavljena.
- Proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik je dužan na zahtjev dostaviti certifikat o usklađenosti izdan od imenovanog tijela.
- 5.3.3 Proizvođač, koji je odabrao da se izjava o usklađenosti s tipom (garancija kvalitete proizvodnje) provede u sklopu prve faze, može u drugoj fazi koristiti taj isti postupak ili može odlučiti da se u drugoj fazi nastavi s verifikacijom.
- 5.3.4 Znak usklađenosti se postavlja na vagu poslije završetka druge faze, zajedno s identifikacijskim brojem imenovanog tijela koje je bilo uključeno u drugu fazu.

ANEKS III.

TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Tehnička dokumentacija mora na razumljiv način opisati projektiranje, proizvodnju i način rada proizvoda i mora omogućiti ocjenjivanje njegove usklađenosti sa zahtjevima ove Naredbe.

Dokumentacija mora uključivati, u mjeri u kojoj je to važno za ocjenjivanje:

- opći opis tipa,
- idejne projekte i radioničke crteže i planove komponenti, pod-sklopova, električnih šema itd.
- opise i objašnjenja neophodne za razumijevanje gore navedenog, uključujući i način rada vage,
- spisak standarda navedenih u članku 7. ove Naredbe, koji se primjenjuju u potpunosti ili dijelom, te opis rješenja usvojenih u cilju ispunjavanja osnovnih zahtjeva kada nisu primijenjeni standardi navedeni u članku 7. ove Naredbe,
- rezultate urađenih projektnih proračuna i pregleda itd.
- izvješća o ispitivanju,
- certifikate o odobrenju tipa i rezultate odgovarajućih ispitivanja na vagama koje sadrže dijelove identične onima u projektu.

ANEKS IV.

ZNAK USKLAĐENOSTI I NATPISI

1. Vage koje su predmet postupka za ocjenjivanje usklađenosti

1.1. Ove vage moraju na sebi imati:

- (a) - znak usklađenosti koji se sastoji od simbola navedenog u Aneksu VI.,
- identifikacijski(e) broj(eve) imenovanog(ih) tijela koja su provodila nadzor ili verifikaciju.

Znak usklađenosti i natpisi se moraju postaviti na vagu grupisani zajedno;

- (b) zelenu četvrtastu naljepnicu veličine najmanje 12,5 mm x 12,5 mm s otisnutim velikim crnim slovom »M«;

(c) slijedeće natpise:

- broj certifikata o odobrenju tipa, kad je primjenljivo,
- oznaku ili ime proizvođača,
- klasu točnosti, okružen ovalnom linijom ili dvjema horizontalnim linijama spojenim s dva polukruga,
- najveću sposobnost vaganja u obliku Max..., . . .,
- najmanju sposobnost vaganja u obliku Min..., . . .,
- vrijednost ispitnog podioka skale u obliku $e=$,
- zadnje dvije cifre godine u kojoj je znak usklađenosti postavljen,

te, kad je primjenljivo:

- serijski broj,
- za vage koje se sastoje od posebnih, ali međusobno spojenih jedinica: identifikacijsku oznaku svake jedinice,
- vrijednost podioka skale ako je različita od e , u obliku $d = . . .$,
- najveći utjecaj dodane tare, u obliku $T = + \dots$,
- najveći utjecaj oduzete tare, ako je različit od Max, u obliku $T = - . . .$,

- vrijednost podioka tare ako je različita od d , u obliku $dr = . . .$,
  - najveće sigurno opterećenje, ako je različito od Max, u obliku Lim. . . ,
  - posebne temperaturne granice, u obliku $... ^\circ\text{C}/... ^\circ\text{C}$,
  - omjer prijemnika tereta i tereta.
- 1.2. Vage moraju imati odgovarajuće mjesto za postavljanje znaka usklađenosti i/ili natpisa. Ono mora biti takvo da bude onemogućeno uklanjanje znaka usklađenosti i natpisa bez njihovog oštećenja, kao i da znak usklađenosti i natpisi budu vidljivi kad je vaga u svom pravilnom radnom položaju.
  - 1.3. Ako se koristi natpisna pločica, mora se omogućiti stavljanje pečata na pločicu, osim u slučaju da se pločica ne može ukloniti, a da ne bude uništena. Ako se pločica može zapečatiti, na nju mora biti moguće staviti i kontrolnu oznaku.
  - 1.4. Natpisi Max, Min, e , d , moraju također biti stavljeni i u blizini uređaja za pokazivanje rezultata, ukoliko se već tamo ne nalaze.
  - 1.5. Svaki uređaj za mjerenje tereta, koji je priključen ili se može priključiti na jedan ili više prijemnika tereta, mora nositi odgovarajuće natpise koji ga povezuju s navedenim prijemnicima tereta.

2. Ostale vage

Ostale vage moraju na sebi imati:

- oznaku ili naziv proizvođača,
- najveću sposobnost vaganja u obliku Max. . .

Ove vage ne smiju nositi naljepnice predviđene u 1.1.(b).

ANEKS V.

**MINIMALNI KRITERIJI KOJI SE PRIMJENJUJU PRI IMENOVANJU TIJELA ZA
OBAVLJANJE ZADATAKA KOJI SE TIČU POSTUPAKA NAVEDENIH U
ČLANKU 9. OVE NAREDBE**

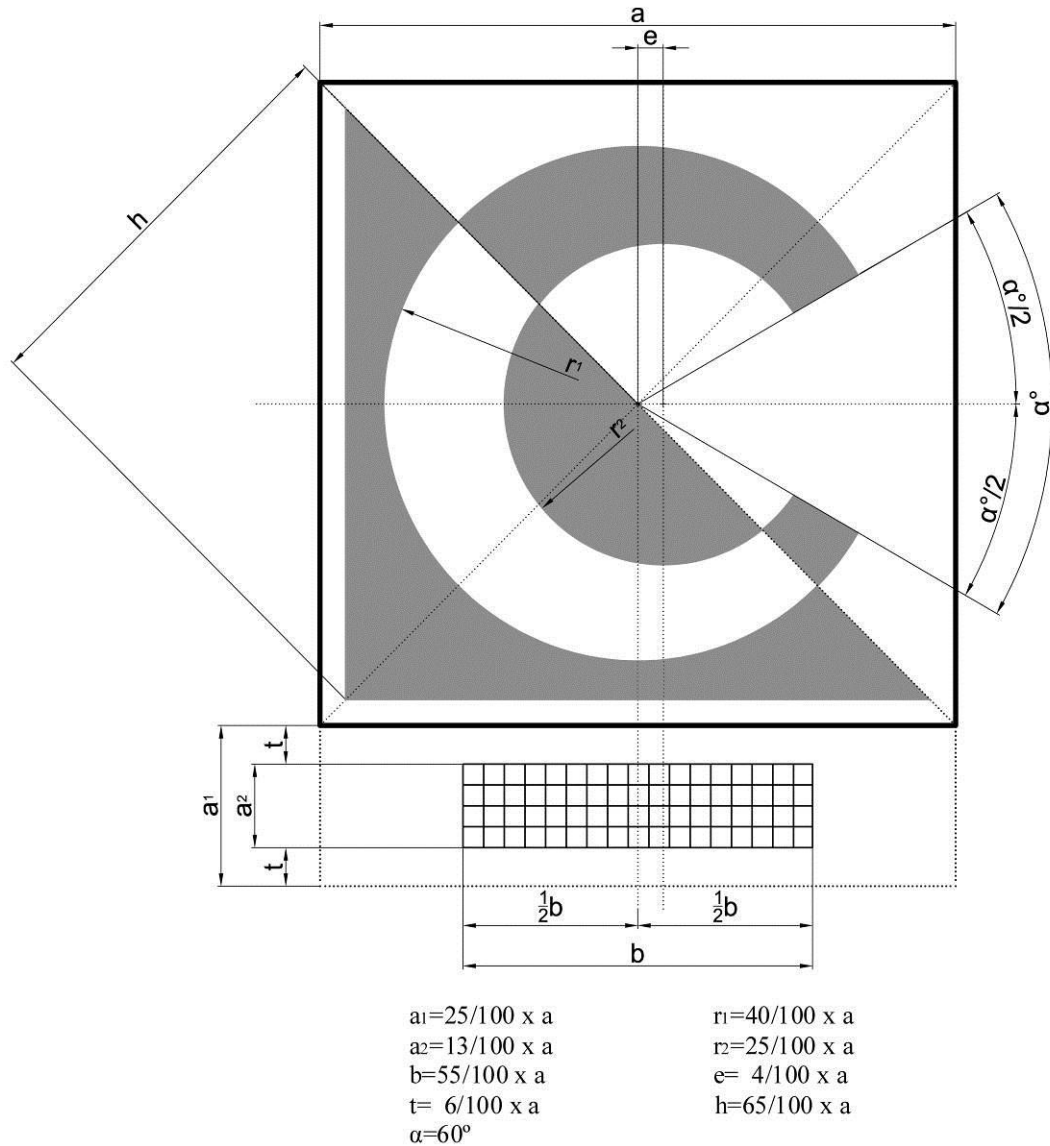
1. Tijela moraju raspolagati neophodnim osobljem, finansijskim sredstvima i opremom.
2. Osoblje mora posjedovati tehničku osposobljenost i profesionalni integritet.
3. Tijela moraju raditi neovisno od svih krugova, skupina ili osoba koje imaju izravni ili neizravni interes za neautomatske vage glede provođenja ispitivanja, pripreme izvješća, izdavanja certifikata i nadzora koji zahtijeva ova Naredba.
4. Osoblje mora poštovati profesionalnu tajnu.
5. Tijela moraju imati polisu osiguranja od građanske odgovornosti ukoliko za tu odgovornost ne jamči Bosna i Hercegovina sukladno važećem zakonodavstvu.

Ispunjavanje uvjeta u točkama 1. i 2. periodično provjerava Institut.

ANEKS VI.

ZNAK USKLAĐENOSTI C

Znak usklađenosti C se sastoji od inicijala “C” u slijedećem obliku:

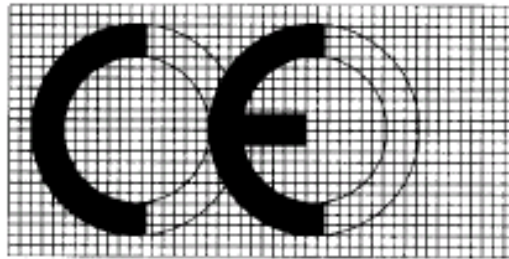

- ako je znak C umanjen ili uvećan, moraju se poštovati proporcije dane u gornjem crtežu.
- znak C u cjelosti ne smije biti manji od 5mm.

ANEKS VI a

CE ZNAK USKLAĐENOSTI

Znak usklađenosti se sastoji od inicijala 'CE' u sljedećoj formi:

- ako je znak CE umanjen ili uvećan, moraju se poštovati proporcije date u gornjem crtežu.
- razni dijelovi znaka CE moraju imati iste vertikalne dimenzije, koje ne smiju biti manje od 5mm.